

Remiss revidering Göteborgs Stads
Elektrifieringsplan 2022-2030
2024-12-13
Ärende: 0070/24

Handläggare: Spyridon Ntemiris, Projektledare
Business Region Göteborg
Telefon: 079 066 1354
E-post: spyridon.ntemiris@businessregion.se

Instruktioner till remissinstanser

Remissvaret ska behandlas hos respektive styrelse eller nämnd. Vänligen skicka med nämnd/-styrelseprotokollet.

Vi önskar yttrande över förslag på reviderad elektrifieringsplan och dess konsekvensanalys. Ställningstagande sker genom svar på följande frågor, **se sida 2-3**. Komplettera gärna med egna analyser eller bifogade underlag.

Sista dag för remissvar är **31 mars 2025**.

Remissvar skickas till: info@businessregion.se

Märk mejlet med: Inbjudan till remissvar på revidering av Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022-2030 - Diarienummer 0070/24

Eventuella frågor skickas till:

Spyridon Ntemiris, Projektledare Elektrifierat transportsystem

Email: spyridon.ntemiris@businessregion.se

Tel: 079 066 1354

Frågor till remissinstanser

Gällande revidering av målvärden:

1. Vilka kostnadsförändringar (t.ex. personella, tekniska m.fl.) bedömer ni att er nämnd/styrelse påverkas av vid en förändring av Elektrifieringsplanens målvärden enligt förslaget? Motivera.

Svar på fråga 1: Kostnadsförändringar vid ändrade målvärden

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har måttlig relevans för stadsbyggnadsförvaltningen. Eftersom vår roll är att planera och utreda, är våra kostnader primärt driftkostnader som löner, konsulter och hyra av lokaler. Direkta kostnader för investeringar och operativa åtgärder ligger i första hand på Stadens andra förvaltningar och bolag, såsom exploateringsförvaltningen och stadsmiljöförvaltningen och bolag som Framtiden, Göteborgs Hamn och Göteborg Stads Leasing.

Påverkan på kostnader:

De ändrade målvärdena kan leda till kostnadsökningar för stadsbyggnadsförvaltningen inom följande områden:

1. **Personalresurser:** Ett ökat behov av planering och samordning kan innebära att fler personer behöver arbeta med elektrifieringsrelaterade frågor, vilket medför högre personalkostnader.
2. **Tekniska resurser:** Det kan krävas investeringar i digitala verktyg och dataanalyser för att stödja planering och samordning av laddinfrastruktur och andra strategiska områden.
3. **Konsulttjänster:** Vid behov av specifik expertis, exempelvis för tekniska eller juridiska utredningar, kan konsultkostnaderna öka.

Samverkan och påverkan på andra aktörer:

Även om stadsbyggnadsförvaltningen inte står för direkta kostnader för åtgärder som investering i fordon eller byggande av laddinfrastruktur, har vi en viktig roll i att stödja kostnadseffektiva lösningar genom att:

- Samordna med Stadens andra förvaltningar och bolag för att säkerställa att planering och tillståndsprocesser är smidiga.
- Bidra med strategiska analyser som underlag för beslut om investeringar i staden.

Sammanfattning:

Stadsbyggnadsförvaltningens direkta kostnader är begränsade till drift, men de ändrade målvärdena innebär att vi kan behöva förstärka våra resurser för att hantera ökade krav på planering och samordning. Genom vårt arbete kan vi bidra till att Stadens andra förvaltningar och bolag genomför åtgärder på ett kostnadseffektivt sätt.

2. Vilka förändringar i resurser (t.ex. organisatoriska, personella, tekniska m.fl.) bedömer ni att er nämnd/styrelse påverkas av för att kunna bidra till uppfyllelse av de förändrade målvärdena? Motivera.

Svar på fråga 2: Resursförändringar för att bidra till måluppfyllelse

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har hög relevans för stadsbyggnadsförvaltningen. De ändrade målvärdena ställer krav på våra organisatoriska, personella och tekniska resurser, då vi har en central roll i att planera och samordna arbetet med elektrifiering.

Förändringar i resurser:

1. Organisatoriska resurser:

- Vi ser ett behov av att utveckla arbetsmodeller och samverkansprocesser för att säkerställa att stadsbyggnadsförvaltningen effektivt kan bidra till stadens elektrifieringsmål.
- Ökat samarbete med Stadens andra förvaltningar och bolag krävs, exempelvis med bygglovsavdelningen, stadsmiljöförvaltningen och Göteborg Energi.

2. Personella resurser:

- För att hantera de ökade kraven behövs förstärkt kapacitet inom strategisk planering och teknisk kompetens. Detta kan innebära behov flera medarbetare blir involverade i elektrifieringsarbetet och vidareutbildning av befintlig personal.
- Fler resurser behövs för att delta i arbetsgrupper, samordningsmöten och projekt relaterade till elektrifieringsomställningen.

3. Tekniska resurser:

- För att stödja analys och planering av exempelvis laddinfrastruktur krävs digitala verktyg och tillgång till relevant data.
- Utveckling av GIS-baserade system och andra tekniska plattformar kan förbättra vår förmåga att identifiera behov och möjligheter för elektrifiering.

Motivering:

- Dessa resursförändringar är nödvändiga för att stadsbyggnadsförvaltningen ska kunna utföra sitt uppdrag som planerings- och samordningsförvaltning. Genom att förstärka våra resurser kan vi:
 - Säkerställa att Stadens andra förvaltningar och bolag har rätt förutsättningar att genomföra åtgärder.
 - Bidra till en långsiktig och kostnadseffektiv elektrifiering av staden.

Sammanfattning:

För att kunna möta de krav som de ändrade målvärdena ställer, behöver stadsbyggnadsförvaltningen anpassa och förstärka sina organisatoriska, personella och tekniska resurser. Detta är avgörande för att vi ska kunna bidra till stadens elektrifieringsmål och säkerställa en hållbar stadsutveckling.

3. Behöver er nämnd/styrelse ett utökat uppdrag för att kunna genomföra aktiviteter för måluppfyllnad? Motivera.

Svar på fråga 3: Behov av utökat uppdrag för måluppfyllelse

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har måttlig relevans för stadsbyggnadsförvaltningen. Elektrifieringsfrågorna ryms inom vårt nuvarande uppdrag, särskilt under strategisk och taktisk planering samt deltagande i stadsövergripande samarbeten.

Bedömning av behovet av utökat uppdrag:

Stadsbyggnadsförvaltningen har redan ett brett ansvar som inkluderar fysisk planering, strategiska och taktiska utvecklingsfrågor samt geodatahantering. Dessa områden ger oss förutsättningar att bidra till elektrifieringsmålen utan att vårt uppdrag behöver utökas. Exempel på hur vårt arbete redan stödjer måluppfyllelsen inkluderar:

1. **Genomförda aktiviteter:** Vi har framgångsrikt färdigställt flera aktiviteter i Elektrifieringsplanens handlingsplan under 2024, där vi haft ledningsansvar, och deltar fortfarande aktivt i projekt som DREEMER.
2. **Pågående arbete:** Vi fortsätter att bidra till elektrifieringsfrågorna genom vår kompetens inom stadsplanering, samordning och stöd till Stadens andra förvaltningar och bolag.

Motivering:

- **Strategisk kapacitet:** Våra befintliga ansvarsområden och vår organisation är väl anpassade för att hantera elektrifieringsrelaterade frågor. Detta inkluderar planering av laddinfrastruktur, samarbete med andra kommunala aktörer och analys av framtida behov.
- **Flexibilitet i arbetet:** Förvaltningens nuvarande arbetsmodeller och samverkan med andra aktörer gör det möjligt för oss att hantera förändringar i elektrifieringsplanen utan ett formellt utökat uppdrag.

Sammanfattning:

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att vårt nuvarande uppdrag är tillräckligt för att bidra till stadens elektrifieringsmål. Vi kan fortsatt stödja måluppfyllelsen genom att utnyttja våra befintliga resurser och kompetens inom strategisk och taktisk planering, samt genom samverkan med Stadens andra förvaltningar och bolag.

4. Ser ni områden där er nämnds/styrelses verksamheter är beroende av förutsättningar skapade av annan nämnd/styrelse inom staden för att underlätta måluppfyllnad?

Svar på fråga 4: Beroenden av förutsättningar skapade av andra nämnder/styrelser

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har hög relevans för stadsbyggnadsförvaltningen. Eftersom vi arbetar med strategisk planering, utredning och samordning är vi starkt beroende av Stadens andra nämnder och bolag för att säkerställa att våra planer och strategier kan realiseras. Dialog och samverkan med dessa aktörer är avgörande för att elektrifieringsarbetet ska ske effektivt och bidra till stadens övergripande klimatmål.

Specifika beroenden:

1. Exploateringsförvaltningen:

- Ansvarar för markfrågor och utveckling av områden som kan användas för strategisk utbyggnad av laddinfrastruktur. Deras arbete är grundläggande för att säkerställa tillgång till rätt mark i rätt tid.

2. Göteborgs Stads Leasing AB (GSL):

- Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) har drivningsansvar för elektrifieringen av stadens fordonsflotta, inklusive både lätta och tunga arbetsmaskiner. GSL:s roll omfattar upphandling, leasing och samordning av eldrivna alternativ för arbetsmaskiner såsom åkbara gräsklippare, sopmaskiner, traktorer, redskapsbärare, truckar samt tunga fordon som hjullastare och grävare. Genom sin funktion säkerställer GSL att stadens verksamheter har tillgång till elektrifierade arbetsfordon och maskiner i linje med Göteborgs Stads Elektrifieringsplan.

3. Miljöförvaltningen:

- Ansvarar för klimatstrategiska styrdokument och har en övergripande roll i att säkerställa att stadens klimatmål uppnås. Deras styrning och insikter är viktiga för att vägleda arbetet med elektrifiering.

4. Göteborgs Hamn AB:

- Äger kajer och hamnanläggningar och arbetar med att möjliggöra elanslutning av fartyg samt elektrifiering av hamnens arbetsmaskiner och truckar. Hamnens arbete är avgörande för att minska utsläppen från en av stadens största transporthubbar.

5. Renova AB:

- Hanterar avfall med en flotta av tunga fordon och ansvarar för att successivt elektrifiera sopbilar. Deras arbete kräver samverkan med flera aktörer för att säkerställa att laddinfrastrukturen är anpassad till deras behov.

6. Framtiden AB:

- Som paraplyorganisation för allmännyttan ansvarar Framtiden för arbetsmaskiner inom bostadsområden och elektrifiering av dessa. Många bostadsbolag under Framtiden har redan installerat laddare på kvartersmark, men staden önskar att de ökar sina satsningar ytterligare. Dialog är viktig för att dessa insatser ska stödja stadens strategier.

7. Parkeringsbolaget:

- Förvaltar parkeringsanläggningar och laddinfrastruktur på kvartersmark samt erbjuder laddstationer i många parkeringshus. Deras kunskap och erfarenheter är värdefulla för att säkerställa att stadens strategier för laddinfrastruktur fungerar praktiskt och långsiktigt.

8. Stadsmiljöförvaltningen (SMF):

- Ansvarar för gatu- och parkunderhåll, inklusive snöröjning och parkförvaltning. Även om laddstationer på allmän plats ännu inte är aktuellt, kan detta bli en fråga framöver där SMF:s roll blir viktig för att säkerställa funktionaliteten.

9. Göteborgs Energi:

- Göteborg Energi ansvarar för underjordisk infrastruktur i form av ledningsnät och transformatorstationer mm. De levererar teknisk infrastruktur och energi för såväl Göteborgs Stad som dess invånare och verksamheter. Utbygganden av deras nät behöver synkroniseras med stadens övriga stadsutveckling.

Vikten av dialog och samverkan:

- För att strategier och mål ska vara realistiska och genomförbara behöver stadsbyggnadsförvaltningen fortsätta dialogen med dessa aktörer. Det är särskilt viktigt för att förstå vilka praktiska och ekonomiska utmaningar som finns, så att målen inte riskerar att bli svåra att uppnå.
- Stadsbyggnadsförvaltningens roll är att bidra med kunskap och planering för att underlätta samverkan mellan olika aktörer, vilket också bidrar till att minimera risken för att mål urvattnas eller försenas.

Sammanfattning:

Stadsbyggnadsförvaltningen är beroende av flera av Stadens nämnder och bolag för att uppfylla stadens elektrifieringsmål. Genom fortsatt dialog och samverkan kan vi bidra till en strategisk och kostnadseffektiv omställning som möter både stadens klimatmål och verksamheternas praktiska behov.

Gällande drivningsansvar och ansvarsfördelning för måluppfyllnad:

5. Vad är er bedömning avseende föreslagen fördelning av drivningsansvar? Motivera.

Svar på fråga 5: Bedömning av föreslagen ansvarsfördelning och behovet av stärkt samverkan inom elektrifieringsarbete

1. Inledning:

- Vi bedömer att denna fråga har måttlig relevans för stadsbyggnadsförvaltningen. Elektrifieringsfrågorna är viktiga för stadsplaneringen, men vi har inget direkt genomförandeansvar.
- Drivningsansvar är avgörande för att säkerställa en effektiv elektrifieringsomställning och att de nya målvärdena kan uppnås.

2. Bedömning av föreslagen ansvarsfördelning:

- BRG har en viktig roll i att samordna näringslivets omställning och kan spela en policyroll i upphandling och affärsutveckling.
- För elektrifiering av tunga fordon och laddinfrastruktur ser vi dock utmaningar med att BRG har drivningsansvaret, då de saknar direkt ansvar för mark, stadsplanering och operativ genomföring.

3. Risker och utmaningar med nuvarande fördelning:

- Saknat genomförandeansvar: BRG har inte mandat att fatta beslut om mark-användning eller strategisk stadsplanering, vilket kan göra genomförandet ineffektivt.

- Risk för splittrat ansvar: Elektrifiering av tung trafik och laddinfrastruktur berör SUV-förvaltningarna (SBF, SMF, EXF), vilket kan skapa otydligheter och dubbla processer om BRG driver vissa frågor parallellt.
- Saknar samordning med långsiktiga stadsutvecklingsprocesser: SUV-förvaltningarna hanterar redan laddinfrastrukturfrågor inom ramen för Sulp och annan strategisk och operativ planering kopplad till elektrifiering.

4. Vikten av samverkan för att minska riskerna:

- För att undvika dessa problem ser vi ett behov av tydligare samordning mellan BRG och SUV-förvaltningarna.
- Vi föreslår att strukturer skapas för att säkerställa att BRG:s policyarbete kopplas till de långsiktiga planeringsprocesserna inom SUV.

Sammanfattning:

Den föreslagna ansvarsfördelningen kan fungera för vissa delar, men det finns risker för ineffektivitet om BRG driver elektrifieringsarbetet utan koppling till stadsplaneringen och stadens markägande.

För att säkerställa en effektiv elektrifieringsomställning är det viktigt att BRG samverkar tätt med SUV-förvaltningarna och att processer etableras för att minimera dubbelarbete och otydligheter.

6. Vad är er bedömning avseende föreslagen omfattning på drivningsansvaret? Motivera.

Svar på fråga 6: Bedömning av föreslagen omfattning på drivningsansvaret

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har måttlig relevans för stadsbyggnadsförvaltningen. Drivningsansvarets omfattning påverkar samordningen och genomförandet av elektrifieringsmålen, men eftersom stadsbyggnadsförvaltningen inte har något operativt ansvar handlar vår bedömning främst om hur omfattningen av ansvaret stödjer stadsplanering och långsiktig utveckling.

Bedömning av omfattningen av drivningsansvaret:

- **Omfattningen är bred och innehåller flera viktiga områden, men det finns risk för bristande samordning mellan strategisk planering och genomförande.**
 - Det strategiska ansvaret och genomförandet är fördelat på olika aktörer, men kopplingarna mellan dessa är inte alltid tydliga.
 - Exempelvis ansvarar BRG för elektrifiering av stadens tunga transporter, medan SUV-förvaltningarna (SBF, SMF, EXF) redan arbetar med elektrifiering av tung transportinfrastruktur genom Sulp och andra processer.
 - Frågan är om BRG har tillräckliga resurser och mandat för att hantera ett så omfattande ansvar, eller om det skulle behövas en närmare koppling till SUV-förvaltningarna, t ex är markfrågan viktig.
- **Tunga laddinfrastrukturfrågor kan behöva mer samordning mellan operativa och strategiska offentliga aktörer.**

- Elektrifiering av stadens egna transporter är en del av ansvaret, men den större omställningen av tunga transporter, laddinfrastruktur och tillståndprocesser behöver också inkluderas i helheten.
- Det är oklart om den föreslagna ansvarsfördelningen hanterar frågan om planering av laddinfrastruktur på allmän plats, eftersom detta idag inte är etablerat men kan bli aktuellt i framtiden.
- Dessutom behöver rollfördelningen mellan Trafikverket (som ansvarar för infrastrukturen längs de stora lederna) och kommunen klargöras ytterligare.
- Här behöver även ett samarbete med VGR och GR:s medlemskommuner fortsätta att utvecklas, och utvecklas med utgångspunkt från nuvarande processer.

Risker och förbättringsområden:

- Omfattningen kan vara för bred för vissa aktörer.
 - Exempel: BRG kan ha svårt att hantera operativa frågor kring laddinfrastruktur eftersom de inte har mark- eller planeringsansvar.
- Det saknas en tydlig koppling mellan strategisk planering och operativt genomförande.
 - Strategiska beslut måste kunna kopplas till genomförandeprocesser inom exempelvis bygglov, elkapacitet och stadsutveckling.
- Omfattningen av ansvaret bör säkerställa att processer inom SUV-förvaltningarna och Trafikverket integreras i genomförandet.

Sammanfattning:

Den föreslagna omfattningen av drivningsansvaret täcker många viktiga områden men kan innebära utmaningar i samordningen mellan strategisk planering och operativt genomförande. Vi ser ett behov av att säkerställa att det finns tydliga processer för samverkan mellan BRG, SUV-förvaltningarna och Trafikverket, särskilt i frågor om tunga transporter, laddinfrastruktur och stadsutveckling.

7. Vad är er bedömning avseende föreslagen rapporteringsstruktur och -metod? Motivera.

Svar på fråga 7: Bedömning av föreslagen rapporteringsstruktur och -metod

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har **låg till måttlig relevans** för stadsbyggnadsförvaltningen. Stadsbyggnadsförvaltningen har ingen direkt rapporteringsskyldighet kopplad till operativa genomföranden, men vi påverkas indirekt genom behovet av planeringsunderlag och uppföljningsdata för stadsutveckling och elektrifieringsrelaterade frågor.

Bedömning av föreslagen rapporteringsstruktur:

- **Strukturen är genomtänkt och möjliggör regelbunden uppföljning.**
 - Årlig rapportering kompletterad med delrapporter ger en kontinuerlig översikt över måluppfyllelse.
 - Standardiserade mallar och indikatorer gör det enklare att jämföra utvecklingen mellan olika aktörer.
 - Kopplingen mellan aktiviteter och måluppfyllelse säkerställer att genomförda insatser kan följas upp och utvärderas.

- **BRG:s roll som sammanhållande aktör är logisk, men det är viktigt att rapporteringen används strategiskt.**
 - Rapporteringen ger en bild av nuläget, men den måste också vara ett underlag för framtida beslut om elektrifieringsåtgärder.
 - Det bör säkerställas att resultaten av uppföljningen kopplas till planeringsprocesser inom SUV-förvaltningarna, där stadsbyggnadsförvaltningen och SMF har en central roll i stadsutveckling och transportplanering.

Utmaningar och möjliga förbättringar:

- **Rapporteringsstrukturen är tydlig, men det är viktigt att den används för att styra framtida insatser.**
 - Måluppföljelse bör inte enbart vara en nulägesanalys utan en aktiv process för att anpassa strategier och åtgärder.
 - stadsbyggnadsförvaltningen kan bidra genom att analysera hur elektrifieringsmålen påverkar stadsutvecklingen och hur resultaten av rapporteringen kan användas i planeringsprocesser.
- **SUV-förvaltningarnas roll i rapporteringsprocessen kan behöva förtydligas.**
 - Det bör klargöras hur stadsutvecklingsrelaterade frågor ska inkluderas i rapporteringskedjan för att säkerställa att långsiktiga elektrifieringsåtgärder synkroniseras med planeringsprocesser.

Sammanfattning:

Den föreslagna rapporteringsstrukturen är genomarbetad och möjliggör en systematisk uppföljning av måluppfyllelse. För att säkerställa att rapporteringen bidrar till en strategisk elektrifieringsomställning bör resultaten användas aktivt för att styra framtida insatser. Det är också viktigt att det finns en tydlig koppling mellan rapporteringen och stadsutvecklingsprocesser, så att elektrifieringsmålen integreras i planeringen av stadens fysiska miljö.

8. Vilka kostnadsförändringar bedömer ni att er nämnd/styrelse påverkas av vid föreslagen fördelning av drivningsansvar?

Svar på fråga 8: Kostnadsförändringar vid föreslagen fördelning av drivningsansvar

Relevans för stadsbyggnadsförvaltningen:

Vi bedömer att denna fråga har låg relevans för stadsbyggnadsförvaltningen, eftersom vi inte har operativt drivningsansvar inom elektrifieringsarbetet. Våra kostnader är främst kopplade till planering, analys och samverkan, snarare än genomförande av elektrifieringsåtgärder.

Bedömning av kostnadspåverkan:

- Den föreslagna ansvarsfördelningen innebär ingen direkt ekonomisk påverkan på stadsbyggnadsförvaltningens budget, då vi inte ansvarar för investeringar i laddinfrastruktur, fordon eller andra operativa insatser.
- Eventuella ökade driftkostnader kan uppstå genom:
 - Ökat behov av samordning och planeringsarbete för att stödja drivningsansvariga kommunala aktörer i deras genomförande av elektrifieringsåtgärder.

- Mer tid för dialog och strategisk planering med BRG, SMF, EXF och andra aktörer inom elektrifieringsområdet.
- Utveckling av nya analyser och planeringsunderlag som kan krävas för att säkerställa att elektrifieringsarbetet samordnas med stadsutvecklingen och stadens övergripande strategier.

Risker och förbättringsområden:

- **Om drivningsansvaret blir otydligt eller splittrat kan det leda till ineffektiv resursanvändning.**
 - Detta skulle kunna innebära att stadsbyggnadsförvaltningen behöver avsätta mer tid än nödvändigt för att hantera oklarheter i ansvarsfördelningen och lösa samordningsfrågor.
- **Vikten av en tydlig arbetsfördelning**
 - För att undvika onödiga administrativa kostnader och ineffektiv samordning är det viktigt att rollerna i elektrifieringsarbetet är tydligt definierade och att ansvariga aktörer har resurser att utföra sitt uppdrag utan att dubbelarbete uppstår.

Sammanfattning:

Den föreslagna fördelningen av drivningsansvar innebär ingen direkt ekonomisk påverkan på stadsbyggnadsförvaltningen, men det kan kräva att vi avsätter mer resurser för samordning och planering. För att säkerställa en effektiv resursanvändning är det viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig och att samordningen mellan aktörer fungerar väl.

Notering: Svaren ovan gäller som svar för stadsbyggnadsnämnden vid Göteborgs Stad.

Handläggare: Per Bratthammar, stadsbyggnadsförvaltningen, Göteborgs Stad.

Datum: 2025-01-16.